Dette værk er downloadet fra Marinehistorisk Selskabs hjemmeside

Marinehistorisk Selskab er et af Danmarks førende selskaber for formidling af dansk og international maritim historie.

For at støtte forskningen i og formidlingen af dette vigtige emne har selskabet digitaliseret en mængde kilder til dansk og international maritim historie, som stilles til rådighed for alle interesserede via foreningens hjemmeside www.marinehist.dk

Støt dansk marinehistorie - Bliv medlem af Marinehistorisk Selskab.

Som medlem af Marinehistorisk Selskab modtager du bladet Marinehistorisk Tidsskrift og får lejlighed til at deltage i den række af foredrag om maritime emner, som selskabet også står for.

Se mere om foredragene her: https://marinehist.dk/?page_id=7

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Nr.40/77
2 DEC 77

SØVÆRNS-ORIENTERING

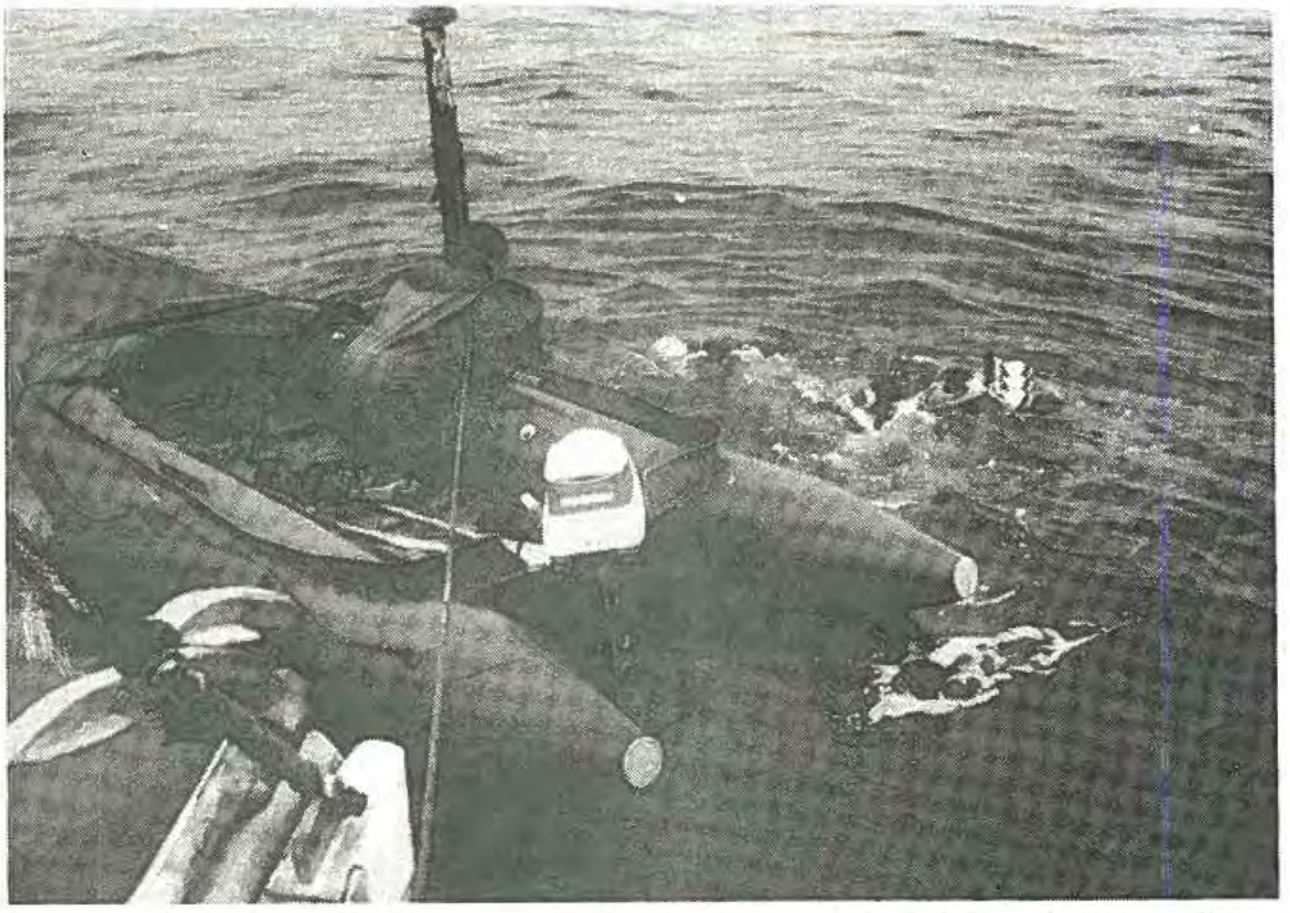

Klar til eftersøgning.

Ny ammunitionskontrol i Koraldybet

Søværnets Minørtjeneste, der består af 10 minørhold spredt over hele landet, er klar til døgnet igennem at rykke ud for at foretage bortsprængning af sprængfarlige genstande, der bliver observeret på havbunden, driver rundt på eller i havet, eller som bliver skyllet op på de danske strande.

Selvom de hundredvis af udrykninger, der året igennem udføres af minørtjenestens personel, hører til en af ovennævnte tre arter, har denne samfundsnyttige tjeneste to faste rydnings- og sprængningsopgaver.

Den første er stranden og havbunden ud for Melby skydeterrain ved Asserbo plantage i Nordsjælland. Hvert år omkring 1. juni og i ca. 3 uger foretager "Havets Skraldemænd", som minørerne ofte betegner sig selv, en minutiøs rensning af stranden og havbunden ud for skydeterrainet, før området fra skolesommerferiens start og et stykke hen i september bliver åbnet for friluftsøgende og badende gæster.

Den anden faste rydnings- og sprængningsopgave er i Koraldybet, den smalle, men dybe rende, der fra Århusbugtens nordvestlige hjørne kiler sig ind imellem hovedlandet og halvøen Mols, og som fører op til Kalø Vig.

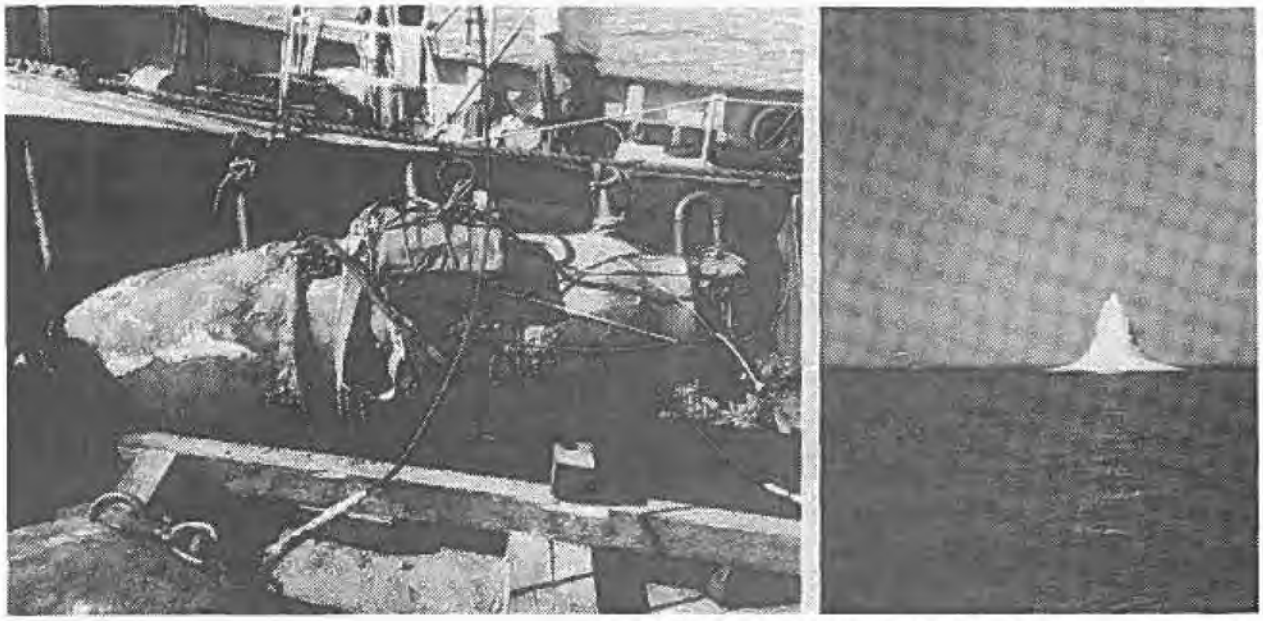

Klargjort til sprængning - og nu!

Som fortalt i Søværns-Orientering Nr. 28/73 blev der i Århus havn efter krigens afslutning i 1945 fra tyske ammunitionslagre i hele Jylland samlet tusindvis af tons ammunition. Efter "dumpningen" af ca. 20.000 tons ammunition i Koraldybet i 1945 kunne ingen forudse, at dette dyb nogensinde ville blive brugt som andet end en transportvej for små fiskefartøjer, men med bygningen af kraftværket i Studstrup i bunden af Kalø Vig i midten af tresserne blev det nødvendigt at få renset farvandet for at skabe sikkerhed for den søværts transport af faste og flydende brændstoffer til Studstrupværkets havn.

I 1966 påbegyndtes arbejdet med minestrygning og optagning af ammunition i Koraldybet, og efter at sejlruten gennem "Dybet" blev åbnet, har søværnets minører med jævne mellemrum kontrolleret sejlrenden. Under kontrollen af renden i 1975, der blev fore-

taget i forbindelse med en forøgelse af den tilladte dybgang for passerende skibe, blev 34 bomber (7.5 tons) bragt ud til Wulffs Flak, der er en cirkulær grund med ca. 1.5 km diameter og med en dybde på 5-10 meter. Grunden ligger midt i Århus Bugt sønden for Koraldybet, og her bragtes bomberne til detonation. Efter oprensningen i 1975 kunne renden passeres af skibe med en dybgang på 27/30 fod, men endnu større passagedybgang ønskedes fra Studstrupværkets side.

I september-oktober foretoges en ny kontrol af sejlrenden med en orlogskutter fra søværnet og med minører og minedykkere.

Kontrollen resulterede i, at 6 bomber på tilsammen 1.5 tons blev slæbt ud til Wulffs Flak og bortsprængt.

Dybgangen ved skibspassager er nu forøget til det maksimale, 36 fod.

For første gang under arbejdet i Koraldybet kom dette arbejde i TV. Udsendelsen "Landet Rundt" havde et kort indslag om sprængningen.

(VBS/SMS)

VÆDDEREN i det arktiske

Den 1. september stod inspektionsskibet VÆDDEREN ud fra Frederikshavn på et tre måneders togt til Grønland og Færøerne. Det er de to måneder ved Grønlands kyster, vi her skal dvæle lidt ved. På vej mod nord aflagde skibet visit i Reykjavik. Det var VÆDDEREN, der i foråret 1971 bragte de islandske håndskrifter, Flatøbogen og Kongebogen, til Island. Busture gjorde det muligt at stifte lidt nærmere kendskab til landet ud over hovedstaden:

Skalholt, gammelt bispesæde og kulturelt centrum, Gullfoss, Geysir samt Thingvellir, hvor Islands - og Europas første parlament blev samlet. Enkelte fandt op til den store udendørs swimmingpool lidt uden for byen, der forsynes fra de varme kilder. Trods en lufttemperatur på kun 3° kunne man ind imellem svømmeturene tage solbad 5-10 minutter uden at fryse.

I fint vejr gik det vestover, hvor Angmagssalik blev vort første møde med Grønland. Vi, der formodede, at skibet ville vække stor opmærksomhed i den lille østgrønlandske by, blev hurtigt skuffede. Man skulle tro, at der næsten dagligt ankrede større orlogsskibe op i den lille naturhavn. Forklaringen fik vi oppe i byen. HVIDBJØRNEN havde netop aflagt visit ugen forinden, og et

par dage senere mødte vi i Narssarssuaq-Fjorden HVIDBJØRNEN, som til vor glæde havde post med til os. Medio september fik VÆDDEREN besøg af den engelske admiral Leach, der bl.a. er chef for NATOs østatlantiske område. Admiralen viste levende interesse for alt, hvad han så, og talte med næsten hver eneste mand under modtagelsesparaden på agterdækket.

Denne første tid på Grønland bød på fine fjeldture i det gode vejr. Solen havde endnu magt, og det kunne være nødvendigt at smøge ærmerne op og tage jakken over armen under vandringen.

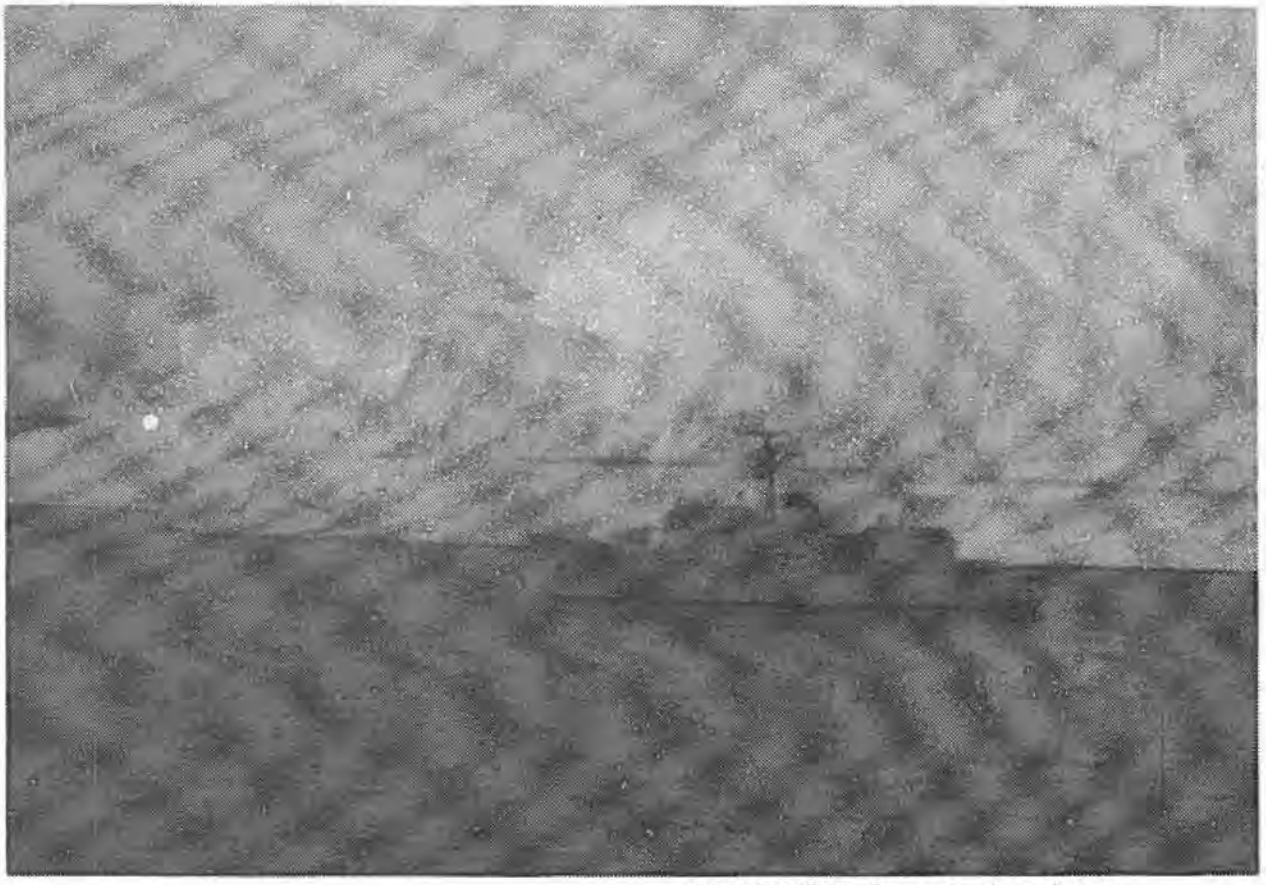

VÆDDEREN foran isbjerg.

Alle efterårets farver klædte landskabet smukt. Via en afstikker syd om Kap'en og ind gennem Prins Christians Sund gik det nordover til Godthåb, hvor vi lå i dagene 22.-26. september. Efterfølgende fiskeriinspektion mod nord nåede ikke over 66°30'. Polardåben skulle gemmes til en senere lejlighed.

I dagene 30. september og 1. oktober blev der i Narssarssuaq lejlighed til at besøge Erik den Rødes boplads på den anden side af fjorden. Det var fra dette sted, Leif den Lykkeliges rejser til Vinland udgik. En flok islandske heste fra den lille

bygd Qagssiarssuk traskede omkring i de forladte ruiner. Den følgende uge gik med fiskeriinspektion til op over polarcirklen. På bankerne ud for Godthåb gjordes holdt i det smukke vejr, og der blev udskrevet en fiskekonkurrence. Men idyllen blev afbrudt af melding om uvejr undervejs. Samme nat blæste det kraftigt op, og VÆDDEREN kom i hård sø de følgende par dage. Tilbage i smult vande i Narssarssuaq kom et hold journalister om bord, gæster hos Grønlands Kommando. De var et farverigt indslag i de følgende dages program. Der blev gjort et kort ophold i den meget smukke by Julianehåb. Senere på dagen besøgte gæsterne Brattalid, Erik den Rødes boplads, anført af skibets lokalkendte guide. Nu var spændingen ved at være på bristepunktet. Efter godt og vel en måned på Grønland glædede man sig til at komme nord på og se noget af det "egentlige" Grønland. Medio oktober stævnede VÆDDEREN mod Jakobshavn i Disko-bugten.

Fire medlemmer fra Landsrådet, der netop havde sluttet møderne for i år, blev taget med fra Godthåb. Under indsejlingen til Jakobshavn så man den nordlige halvkugles største isbræ kaste sine vældige isbjerge fra sig, så store som enorme domkirker. I selve byen var der gjort klar til vinteren. Ved næsten hvert hus stod hundekobler og slæder klar til at møde den første sne. Men den gamle provstebolig, Knud Rasmussens fødested, stod forladt, med døre og vinduer tilspigrede. Tilbage i Godthåb var vinteren kommet os i forkøbet, et solidt lag sne dækkede byen. Men inden gensynet med hovedstaden ankredes op i Malenebugten for at modtage den længe ventede Neptunus Rex med følge. Det blev en fornøjelig eftermiddag, men lange tider efter hang en besynderlig duft af tran ved alt tøjet! Fiskeriinspektionen på Grønland var ved at være til ende for denne gang, og efter at have sagt farvel i Grønnedal rundedes Kap'en med destination Skåle Fjord, Solmunde, populært kaldet "Costa del Sol" på Færøerne, hvor VÆDDEREN fortsætter tjenesten november måned ud.

For at fuldstændiggøre billedet af livet om bord må ikke glemmes de fritidssysler, som til stadighed optager besætningen. Her tænkes ikke mindst på kurser i navigation, køjesæksyning, arbejder med tovværk, redaktion af skibsavis, hvis man da ikke kobler helt fra med en film. Besætningen - og ikke mindst dem, der oplevede Grønland for første gang - tænker tilbage på en stor oplevelse.

(VDRN)

Eksport af danskbyggede inspektionsskibe?

Under et møde i maj mellem repræsentanter fra søværnet, Udenrigsministeriet, Handelsministeriet, Industrirådet og Skibsværftsforeningen drøftedes eksportfremstød for marinefartøjer. Det vedtoges at udarbejde en eksportbrochure vedrørende fiskeriinspektionsskibe.

Siden har der været mange møder og udfoldet betydelige anstrengelser, og nu foreligger brochuren, der fremtræder i meget smukt farvetryk. Forsvarskommandoen har til udarbejdelsen besvaret en række spørgsmål om problemer i forbindelse med våbenloven og bl.a. givet udtryk for, at fiskeriinspektionsskibe ikke i højere grad end andre statsskibe omfattes af denne lov. I brochuren tilbydes rådgivningsvirksomhed, som i givet fald påregnes udført af ikke længere tjenstgørende officerer med erfaring inden for området. Chefen for søværnet har tilbudt - om ønskeligt - uddannelsesmæssig assistance, der kunne blive ydet over for enkelte repræsentanter fra købernationen.

Det er meningen, at brochuren skal fordeles til danske ambassader og konsulater i en lang række lande.

(MST)

Indland kort

Chefen for Grønlands Kommando har deltaget i fiskeriinspektionstjenesten om bord i inspektionsskibet VÆDDEREN og kutterne MAAGEN og AGDLEK i farvandet mellem Kap Thorvaldsen og Søndre Strømfjord. Der var lejlighed til korte besøg i Færingehavn, Kangamiut, Sukkertoppen, Frederikshåb og Ravns Storø. Der blev ikke konstateret ulovligt fiskeri.

Den amerikanske forsvarsattache, kommandør R.Frankenfield, og assisterende marine- og marineflyverattache, major S.G.Pratt, besøgte Flådestation Korsør den 16. november. Dagen efter besøgte man Langelands Marinedistrikt. Begge steder fik gæsterne en rundvisning og en orientering.

Der blev i fjor trykt 187.000 søkort i Nautisk Afdeling. Heraf blev der solgt 159.000 stk. for 2,7 mio.kr. Samtlige søkort bliver efterhånden ændret, så de kan harmonere med det nye internationale afmærkningssystem.

Omsætningen i forsvarets cafeterier steg i april kvartal med 3,1 mio.kr. til 22,4 mio.kr. En del af fremgangen tilskrives påskens placering - den faldt i fjor i april, men i år i marts, og erfaringsmæssigt mister cafeterierne omsætning i helligdagene.

Udland kort

Britiske enheder har fornylig øvet et terrorist-angreb på en olieborings-platform i Nordsøen. Specialstyrker fra lette enheder besatte platformen, men alt om øvelsen er hemmeligt. Avisen "The Observer" skriver, at NATO arbejder med større flådeøvelser med forsvar af oliefelter som hovedopgave.

For første gang i flere år har den franske flåde deltaget i NATO-øvelser. Fra 17.-29. oktober var man sammen med amerikanske, canadiske, portugisiske, norske, hollandske, vesttyske og engelske enheder med i øvelse OCEAN SAFARI og i samme periode i øvelse SORTE OLIVEN i Middelhavet, hvor 7 franske kystminestrygere og et moderskib deltog sammen med italienske, græske, amerikanske og engelske skibe.

Den vesttyske 4. og 6. minestrygereskadre er forsøgsmæssigt slået sammen til en enhed. Det skyldes den fremadskridende modernisering af skibe og materiel, der kræver en langt mere intensiv uddannelse af besætninger samt forøgede vedligeholdelsesarbejder om bord. Den nye enhed er baseret i Wilhelmshaven.

I perioden fra 1963-1976 har det svenske forsvar haft 5.400 ulykker, hvorved 95 blev dræbt og 1.800 kvæstet så svært, at de havde mindst 2 ugers sygehusophold. Langt de fleste ulykker - ca. 1.900 - skyldtes trafik, som også kostede de fleste dødsofre, nemlig 56. Derefter kommer ulykker med håndvåben, kanoner og ammunition. Under fysisk træning omkom 5, og godt 300 blev skadet.

Pakistan har besluttet at sælge de to ex-britiske fregatter SCARBOROUGH og TENBY til ophugning. Det er sandelig en køn historie, skriver engelske aviser. I 1973 var de to skibe så godt som solgt til Equador for adskillige millioner pund, men så bestemte udenrigsministeriet, at de hastigt skulle sælges til spotpris - 100.000 pund for hver - til Pakistan. Det skete for at undgå Pakistans bebudede køb af kinesiske orlogsskibe. Og nu har Pakistan meddelt, at de ikke har råd til at udruste dem. Samtidig har man købt 22 kinesiske patruljebåde!

Det svenske mineskib ÄLVSNABBEN anløb 17. november Dakar som første havn på sit årlige langtogt. Undervejs gennem Kielerkanalen kørte intendanten og to andre officerer på cykle ved siden af skibet - besætningen heppede dem op, når de kunne ses mellem buske og træer på den 120 km lange tur.

e.b.

F. Heisterberg-Andersen

F.Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

Nr.41/77
9 DEC 77

SØVÆRNS-ORIENTERING

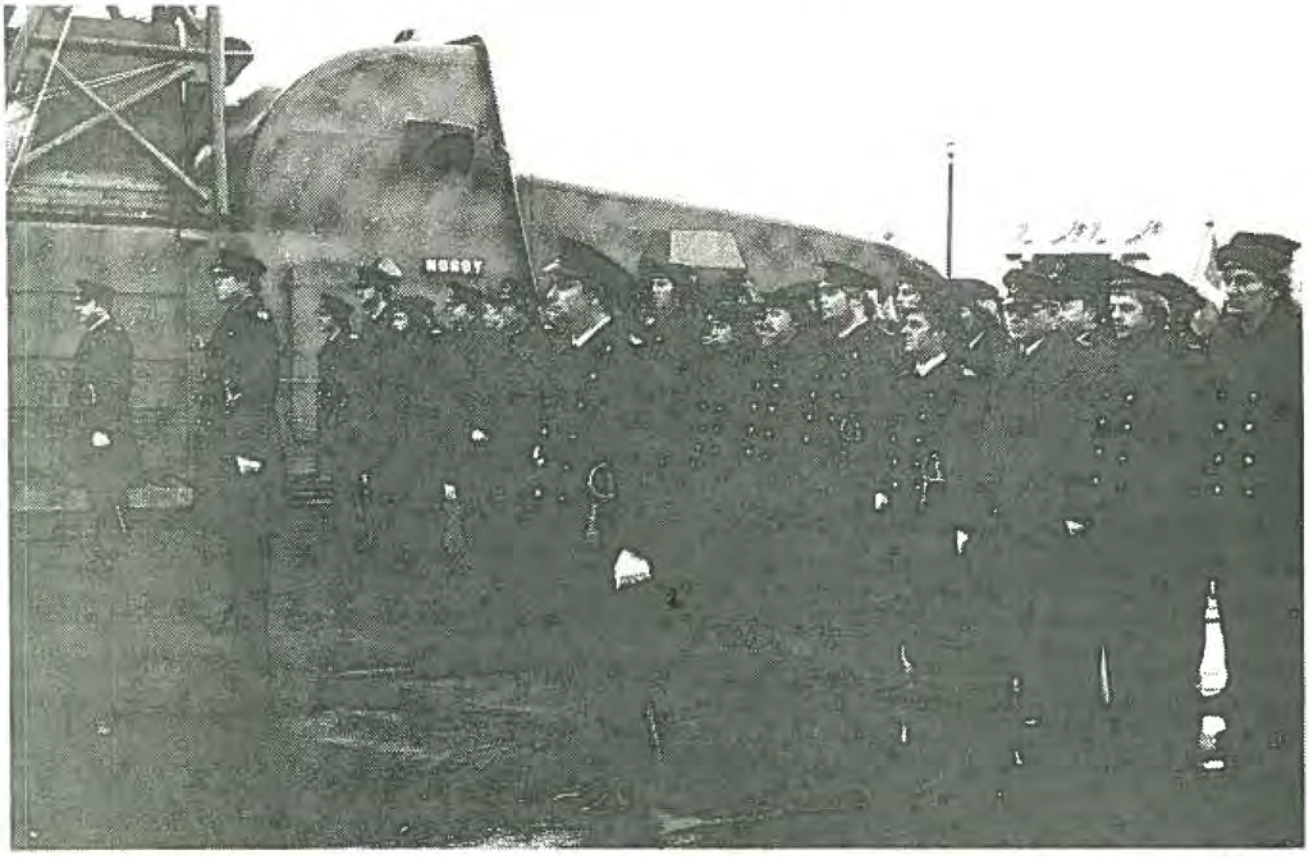

Parade foran NORBY

Torpedobåden NORBY hejser kommando

Torpedobåden NORBY hejste kommando den 22. november på Holmen.

Kommandohejsningen blev højtideligholdt ved en parade, som blev overværet af chefen for Flådestation København, Søværnets Våbeninspektør og kommandørkaptajn N.E.Hansen, som overdrog NORBY på chefen for Søværnets Materielkommandos vegne.

NORBY er den 7. torpedobåd af WILLEMOES-klassen. Det er den første, der er udstyret med HARPOON-SSM-systemet. Båden indgår i 1. Torpedobådsdivision sammen med WILLEMOES, BILLE og BREDAL.

Torpedobåden SØHUNDEN strøg kommando samme dag, og ca. halvdelen af besætningen gør nu tjeneste i NORBY.

Den 28. november startede NORBY på systemkontrol, som forventes afsluttet ultimo februar. Senere på året vil torpedobåden

Torpedobåden overdrages.

blive adopteret af Frederikssund kommune, der har bedt Chefen for Søværnet om for anden gang at måtte adoptere en torpedobåd.

NORBY er opkaldt efter Søren Norby, der kæmpede som chef for flådestyrken under Kong Hans og Kong Christiern II mod Sverige og Hansaen. Han indlagde sig store fortjenester som søkriger ved dygtighed og energi. I modsætning til mange af datidens flådeførere var han uddannet som sømand og viste at eje en åben og ridderlig karakter. Han døde 1530.

(TBE)

Første missilaffyring fra søværnets enheder

Søværnets Materielkommando sluttede i december 1975 kontrakt med firmaet Mc Donnell Douglas Company i St.Louis i USA om levering af et antal Surface-to-Surface missilsystemer af typen

HARPOON beregnet til installation i en række af søværnets enheder.

HARPOON-systemerne har været under levering i nogen tid, og flere anlæg er allerede under installation i torpedobåde af WILLEMOES-klassen og i fregatten HERLUF TROLLE. Sidstnævnte system har i den seneste tid gennemgået en række funktionsprøver med tilfredsstillende resultat.

Den afsluttende prøve for søværnets først installerede HARPOON-system omfattede affyring af et såkaldt BTV-missil. Forkortelsen BTV står for Blast Test Vehicle. Det er et prøvemissil, hvis påvirkninger på den skydende platform i alle henseender svarer til et operativt missil.

Under affyringen blev en række af disse påvirkninger registreret med det formål at konstatere påvirkningernes størrelse og installationens hensigtsmæssighed.

HERLUF TROLLE med kommandørkaptajn J.Ruth som chef gennemførte fredag den 2. december BTV-affyringen og blev derved den første danske enhed, der succesfuldt affyrede et missil.

Den historiske begivenhed blev overværet af Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral J.Petersen, og Chefen for Forsvarskommandoens Materielstab, kontreadmiral I.B.Rodholm, sammen med en række repræsentanter fra nogle af søværnets øvrige myndigheder. Til stede var også repræsentanter fra den hollandske marine og fra firmaet Mc Donnell Douglas Co.

Allerede i midten af november måned havde HERLUF TROLLE været i Norge for at installationsskyde søværnets Surface-to-Air-missilsystem, NATO SEA SPARROW. Første dag på skydefeltet blev der imidlertid under de sidste afprøvninger afsløret en mindre teknisk tilpasningsfejl, hvorfor skydningen måtte udsættes.

Da HERLUF TROLLE kom på skydefeltet igen, var vejret således, at et luftmål (Drone) ikke kunne sættes i luften, og skydningen måtte atter udsættes.

Medens skibet på skydefeltet afventede bedring i vejret, skete ca. 50 sømil fra dets position et tragisk helikopterstyrt, hvorved 12 mennesker omkom. Under den påfølgende eftersøgningsoperation, hvori HERLUF TROLLE deltog, fik det nyinstallerede CEPLO-system lejlighed til at bevise sin værdi. HERLUF TROLLE havde på sit plotsystem fulgt den forulykkede helikopter og kunne derfor umiddelbart rapportere nedstyrtningspositionen og senere udlægge en bøje på stedet som centrum for eftersøgningen.

Da eftersøgningsoperationen blev afblæst, var vejr og vejrudsigt så dårlig, at der med sikkerhed ikke kunne affyres missiler inden for den tildelte periode på skydefeltet, hvorfor SEA SPARROW-skydningen har måttet udsættes, indtil en missilskydebane kan stilles til rådighed i det nye år.

(SMK)

Chock-prøver med torpedobåden BREDAL

Under ledelse af systemkontrolsektionen ved Søværnets Materielkommando er der i perioden 30. oktober til 11. november gennemført chockprøver med en enhed af WILLEMOES-klassen, torpedobåden BREDAL.

Efter klargøringsperiode ved Flådestation København, hvorunder en del ikke chock-sikret apparatur såsom køleskabe, samtaleanlæg m.m. blev udtaget, afgik torpedobåden til Århus, der gennem hele perioden fungerede som basehavn for torpedobåden, og den assisterende enhed, minelæggeren LANGELAND.

Selve sprængningsforsøgene fandt sted ud for Sletterhage, hvor torpedobåden opankredes i et i forvejen af LANGELAND udlagt fortøjningsarrangement. Med assistance af Minedepot Dråby udlagdes en nøje afstemt sprængladning, som efter funktionskontrol af alt elektronisk og mekanisk materiel om bord blev bragt til detonation i en given afstand fra skibet.

Der gennemførtes ialt 3 sprængninger med voksende påvirkning af torpedobåden, og det konstateredes, at der herunder ikke påførtes skibet større skader, end at de umiddelbart kunne udbedres om bord ved skibets egen foranstaltning.

Udover allerede nævnt personel deltog Forsvarets Forskningstjeneste, som med deres måleapparatur har indsamlet et materiale, der efter nøjere bearbejdning, og sammenholdt med det af Søværnets Materielkommando indsamlede, vil kunne danne grundlag for et erfaringsmateriale til brug ved fremtidige torpedobådsprojekter, ja måske allerede ved NIELS JUEL-klasse-projektet.

(TBE)

BREDAL adopteret i Nyborg

Torpedobåden BREDAL blev i weekenden 2.-5. september adopteret af Nyborg by. Vi bringer her et lidt forsinket referat af

den vellykkede begivenhed.

Navnet Bredal er historisk tilknyttet Nyborg by, idet kaptajn Peder Bredal under svenskekrigene i rædselsvinteren 1658-1659, da Nyborg fæstning kapitulerede, nægtede at overgive sin eskadre på 4 krigsskibe til svenskekongen. Disse 4 krigsskibe var indefrosset i Nyborg fjord, men trods kraftig beskydning fra svenske landbatterier lykkedes det kaptajn Peder Bredal i løbet af 6 uger at hugge sig ud til isfrit farvand med sine skibe og forlægge til København. For denne bedrift blev kaptajn Bredal senere af kong Frederik III udnævnt til viceadmiral. Et mindesmærke for viceadmiral Peder Bredal er rejst i Nyborg.

Umiddelbart efter torpedobådens ankomst til Nyborg fredag klokken 0900 gik chefen ledsaget af 2 officerer, 2 oversergenter og 2 menige til rådhuset for at aflægge den første officielle visit hos Nyborgs borgmester, Børge Jensen. Senere på dagen var besætningen inviteret til rundvisning med efterfølgende traktement på det gamle Carlsminde bryggeri, hvis produkter er særdeles velsmagende. Om aftenen var skibet vært for indbudte gæster ved et cocktail party om bord.

Lørdag fandt den officielle adoption af torpedobåden sted.Besætningen marcherede med Søværnets Tamburkorps i spidsen fra havnen igennem Nyborgs gader til rådhuset, hvor Tamburkorpset på rådhuspladsen gennemførte en vellykket opvisning til stor begejstring for tilstrømmende nyborgensere. Herefter overgik man til selve adoptionshøjtideligheden i rådhusets store mødesal, hvor Nyborgs borgmester og chefen for BREDAL talte. Til stede var, foruden BREDALs besætning og Tamburkorpset, repræsentanter fra byrådet og pressen. Chefen fik overrakt et meget smukt skjold med byens våben til ophængning om bord, medens borgmesteren fik et indrammet billede af torpedobåden. Efter selve adoptionshøjtideligheden blev der serveret frokost for alle tilstedeværende i en af rådhusets sale, og her blev tilbragt et par fornøjelige timer, hvor bl.a. Tamburkorpset med sange og spil fik stemningen på kogepunktet mere end en gang. Efter frokosten begav besætningen sig ned til en ventende bus, og et par begivenhedsrige timer med sightseeing i Nyborg og omegn blev afviklet.

Søndag startede, alt for tidligt, med afvikling af en fodboldkamp imellem et hold fra BREDAL og et hold fra rådhuset, resultatet var retfærdigt! Ved middagstid sejlede BREDAL et antal indbudte gæster en demonstrationstur på Store Bælt, og alle gav

udtryk for stor beundring for søværnets nye materiel; vel tilbage i Nyborg var officerer og sergenter værter ved en frokost om bord. Mandag morgen satte BREDAL igen kursen mod Holmen, og alle om bord ser med glæde frem til et snarligt gensyn med adoptionsbyen.

(BRED)

Rationaliseringsvirksomheden i forsvaret

Rationaliseringsvirksomheden i forsvaret baserer sig på en Kundgørelse for Forsvaret fra 1973, "Direktiv for rationaliseringsvirksomheden under Forsvarsministeriet". Forsvarskommandoen har udmøntet kundgørelsen i en forsvarskommandobestemmelse, der fastlægger overordnede bestemmelser for rationaliseringsvirksomheden inden for Forsvarschefens ansvarsområde, og i en bestemmelse, der omhandler rationaliseringsforslag fra ansatte/tjenstgørende enkeltpersoner, den såkaldte præmieringsordning.

Man skelner mellem rationaliseringsprojekter og hverdagsrationalisering. Rationaliseringsprojekter er større, omfattende rationaliseringsarbejder, der ofte - men langtfra altid - nødvendiggør etablering af en særlig projektorganisation. Der udpeges for disse arbejder en projektansvarlig myndighed, der kan være en myndighed under Forsvarskommandoen eller én af de i Forsvarskommandoen indgående stabe. Hverdagsrationalisering (også betegnet selv- eller egenrationalisering) er de effektivitetsfremmende foranstaltninger af i realiteten enhver art, der gennemføres løbende på alle niveauer i forsvaret.

Rationaliseringsvirksomhedens formål er til enhver tid at sikre den bedst mulige udnyttelse af de tildelte ressourcer. I forsvaret, som jo ikke kan måle sin effektivitet på et overskud eller på anden eksakt måde og derfor ikke "automatisk" får at vide, hvordan det står til, er det et chefsansvar aktivt at søge effektiviteten fremmet. Rationalisering er særligt betydningsfuld, når ressourcerne er knappe, som de er det i disse år, hvor det kniber med at "få enderne til at nå sammen". Til gengæld må det understreges, at det faktum, at forsvarsbudgettet er stabilt og pristalsreguleret, sikrer, at rationaliseringer virkeligt indebærer effektivitetsforøgelser og ikke blot har til formål at afbøde virkningerne af udefra pålagte nedskæringer. (I parentes bør be-

mærkes, at forsvaret endnu har enkelte sådanne projekter, der er en følge af tidligere lovmæssigt gennemførte nedskæringer).

Rationalisering er et middel til - inden for de givne rammer - at sikre den nødvendige, fortløbende modernisering af forsvaret, en modernisering, hvis overordnede mål er styrkelse af de operative enheders beredskab og kampeffekt med henblik på at tilgodese forsvarets formål.

(MST)

Indland kort

Flådestation Frederikshavn havde 3.-5. december besøg af de engelske fregatter APOLLO, TORQAUY, HARDY, helikopterskibet ENGADINE og tankskibet GOLD ROVER. Næsten samtidig havde man også tysk flådebesøg, nemlig 2. og 7. torpedobådsflotille, korvetterne THETIS og NAJADEN og 2 undervandsbåde.

Efter menighedsrådsvalget har Holmens menighedsråd nu følgende sammensætning: Overlæge, dr.med. Kay Hyllested, læge, dr. med. Jørgen Bennedsen, viceadmiral Sven Thostrup, opsynsmand Viktor Houborg, orlogskaptajn Per Mikkelsen, programsekretær Kaj V. Andersen, adjunkt, cand.mag. Inger Lützhöft, viceskoleinspektør Jørgen Ougård og kommandørkaptajn Per Wessel-Tolvig.

Politiet i Aberdeen har sendt en takkeskrivelse via den danske konsul til inspektionsskibet VÆDDEREN, hvorfra 3 besætningsmedlemmer reddede en mand, som faldt i havnen, fra druknedøden. De danske redningsmænd, som politiet stærkt roser, var overkonstablerne Per F.Cramon og Kaj Madsen samt hjemsendt værnepligtig Ole Elmquist Pedersen, Esbjerg.

I forbindelse med oceanografisk arbejde i Nordatlanten anløb den russiske flådes havundersøgelsesskib POLYUS Thorshavn fra den 28. november til den 4. december. Skibet er på 6.900 t, 112 m langt og har en besætning på 183 mand, heraf 2 civile.

Udland kort

En ny krydser til den engelske flåde vil blive bestilt efter nytår. Prisen på det 19.500 t store skib, der skal være færdigt 1982-83, bliver 170 mio.pund, den samme som for det første skib i klassen, INVINCIBLE, som afleveres 1979. Ordren vil sikre 3.000 skibsværftsarbejderes job og have stor betydning for ca. 40.000 ansatte hos underleverandører.

Den nye chef for den svenske Sjökrigsskola, kommandør Bengt O'Connor, har udarbejdet et forslag til en ny organisationsplan for flåden. Han foreslår bl.a. sanering af stabe, organisation m.v. samt nedskæring af værnepligt-tallet med 1.000 til 6.000. Dermed kan 100-150 mio.sv.kr. overføres til den forsømte materiel- og vedligeholdelsesside, siger han.

Den norske regering går ind for, at kystvagtens fartøjer i Nordnorge bør baseres i Sortland, helikopterne på Bardufoss og kystvagtens fly på Andøya. Ramsund orlogsstation skal fortsat være forsynings- og vedligeholdelsesbase for kystvagtfartøjerne.

Efter 5 års besværligt puslearbejde er skroget til den 600 år gamle Hanse-kogge, der for femten år siden blev fundet i Weser, nu genskabt på det vesttyske skibsfartsmuseum i Bremen. Fragtrummet kunne rumme mere end 1.200 t gods. Arbejdet med de fundne store mængder originaldele fortsættes.

Sverige har modtaget den tredie af de store isbrydere, der bygges på det finske Wärtsilä-værft. Den blev navngivet YMER. De to andre er ATLE og FREJ - Finland har URHO og SISU i samme klasse.

Det engelske forsvarsministerium har tegnet kontrakt med Aberdeen-værftet om bygning af endnu 2 patruljeskibe af ISLAND-klassen, så den nu bliver på 7 enheder. De to nye skal fortrinsvis afløse de 20 år gamle minestrygere, der benyttes til patrulje og inspektion i kystfarvande.

Under ombygningsarbejde på Karlskronas örlogsskolor blev der fundet en fin samling franske søkort fra slutningen af 1700-tallet. Det vides ikke, hvor de over 1.000 søkort stammer fra, men man gætter på en gave til Kungl.Örlogsmannasälskabet, som blev oprettet 1771. Kortene viser afsnit fra samtlige verdenshave.

E.B

F.Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

Nr. 42/77
16 DEC 77

SØVÆRNS-ORIENTERING

Tamburkorpset modtager gæsterne

Søværnets Materielkommandos 10 årsdag

10-årsdagen for oprettelsen af Søværnets Materielkommandos Centralledelse blev markeret på festlig vis. Tidsskriftet SMK KONTAKT udsendte i dagens anledning en særudgave, der skildrede den historiske baggrund og belyste den tekniske, administrative og organisatoriske udvikling i den forløbne tid.

Optakten til festlighederne, der var tilrettelagt i samarbejdsudvalgs-regi, var en demonstrationssejlads med torpedobådene WILLEMOES, BILLE og BREDAL, som velvilligst var stillet til rå-

dighed af Søværnets operative Kommando og Torpedobådseskadren. I sejladsen deltog en række indbudte gæster, deriblandt repræsentanter for ledelserne af de skibsværfter og øvrige erhvervsvirksomheder, som gennem årene har ydet betydelige leverancer til søværnet, og denne meget kompetente kreds var fuld af lovord om skibene og den perfekte måde, sejladsen blev afviklet på.

Forsvarschefen modtages af kommandørkaptajn N.F.Stegmann og admiral J.Petersen.

Derefter var der reception i Materielkommandoens hovedbygning, hvor gæsterne modtoges til marchtoner fra Søværnets Tamburkorps, som fortsatte med en kort koncert på græsplænen uden for den store mødesal. Ved receptionen mødtes en lang række repræsentanter for institutioner, firmaer og organisationer med Søværnets Materielkommandos ledelse og et bredt udsnit af personellet, repræsenterende alle sektioner og niveauer. Der overraktes mange gaver, således fra det samlede personel et maleri af marinemaleren Søren Brunoe forestillende torpedobåden WILLEMOES samt en gæstebog, hvis bind var fremstillet af træ fra Nyholms bedding nr. 1.

Dagens største arrangement var en frokost i Holmens gymnastiksal med deltagelse af gæsterne og størstedelen af Materielkommandoens personel, godt 400 mennesker. Ved frokosten mødte forsvarschefen, general Knud Jørgensen, for første gang Materielkommandoen i sin nye egenskab, og generalens tale hilstes med stort bifald. Den 40 m lange gymnastiksal var ved hjælp af flag, blomster og smukt dækkede borde omskabt til et varmt og hyggeligt selskabslokale, og Tamburkorpset ydede også her en påskønnelsesværdig indsats.

Fra alle sider blev der givet udtryk for, at man havde haft en dejlig dag. Det gjaldt ikke mindst gæsterne; således sagde en skibsværftsdirektør dagen derpå til en af Materielkommandoens ingeniører: "Jeg ville nødig have undværet dagen på Holmen i går!"

10-årsdagen blev en markering af Søværnets Materielkommando som institution og - henset til kredsen af gæster og disses berøringsflader - tillige en god "PR" for forsvaret.

(SMK)

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN på Shetlandsøerne

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN forlod Holmen den 7. november for at deltage i øvelse YELLOW BIRD. Under forlægningen til øvelsesområdet i Skagerak benyttede båden tiden til at foretage en øvelse i minelægning i farvandet ved Anholt.

Efter ankomsten til øvelsesområdet deltog ubåden i adskillige øvelser mod bl.a. NATOs Atlanterhavsflåde, STANAVFORLANT, og danske enheder. Disse øvelser gav ubådens besætning god træning samt udsatte den for en del ubehageligheder på grund af konstant dårligt vejr. Efter et døgns ophold i Kristiansand den 11. november fortsatte ubåden ud i BALTOPS 77, hvori deltog den amerikanske destroyerstyrke DESRON FOUR.

Efter øvelsens afslutning den 14. november forlagde ubåden mod Lerwick for rutinebesøg. Forlægningen foregik overvejende i periskopdybde for at træne 3 ubådsofficerselever, der deltog i togtet.

SPÆKHUGGEREN ankom til Lerwick på Shetlandsøerne fredag den 18. november, hvor man blev modtaget af den danske vicekonsul A.Lindsay, der kunne fortælle, at SPÆKHUGGEREN var den første danske ubåd, der havde besøgt Lerwick. Straks efter ankomsten

blev chefen og to officerer modtaget på byens rådhus og budt velkommen af byens borgmester, som derefter gav en rundvisning på rådhuset. Efter besøget på rådhuset var SPÆKHUGGEREN vært ved en frokost i båden, hvori bl.a. vicekonsulen og havnemesteren deltog. Resten af weekenden havde besætningen lejlighed til at se sig omkring i byen samt foretage udflugter rundt på øen.

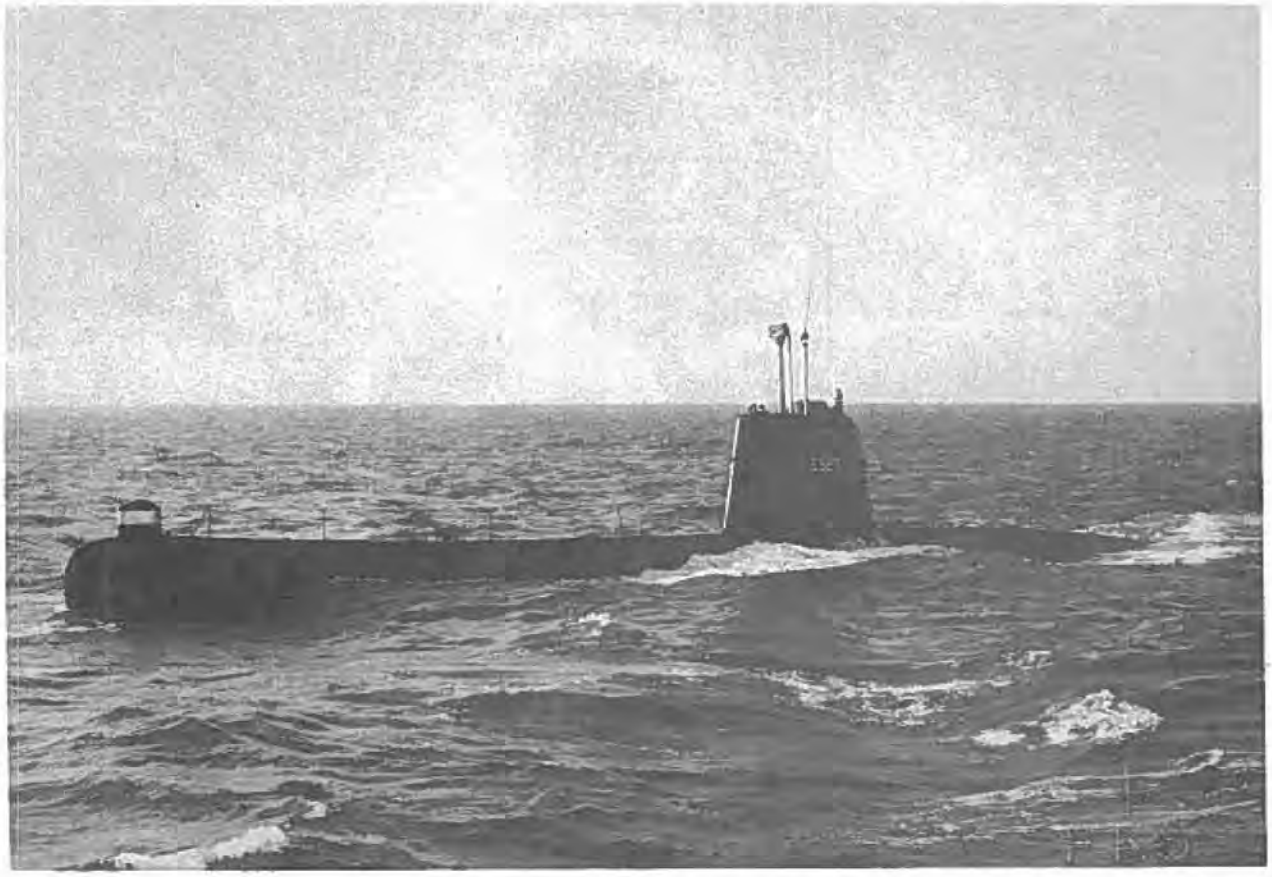

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN.

Efter en hyggelig weekend afgik SPÆKHUGGEREN mandag den 21. november for at forlægge mod København. Undervejs deltog båden i en øvelse med tyske fly. SPÆKHUGGEREN ankom til Holmen fredag den 25. november efter et lærerigt, men anstrengende togt. Især for det tekniske personel var togtet anstrengende, idet en ubåd med tyve år på bagen let får større eller mindre materielhavarier.

(SPKH)

Skoledelingen til kirkejubilæum

Skoledelingen aflagde uofficielt besøg i Gent i dagene 18.-21. november i anledning af Den danske Sømandskirkes 50 års jubilæum.

Skoledelingen, der består af minelæggeren MØEN og korvetten TRITON, fortøjede ved Riga Kaj i Groote Dok, hvor den danske konsul, C.Wagemans, og sømandspræsten N.E.Schmidt Huus, bød velkommen. Samme aften holdtes cocktailparty i MØEN for 50 gæster. Søndag var der jubilæumsgudstjeneste i den danske sømandskirke, hvori deltog repræsentanter for skibene og et honnørkommando med fane. Senere holdt sømandskirken frokost, og om aftenen var der reception i kirken, hvori deltog et antal officerer og menige.

Foruden de officielle arrangementer var der lørdag og søndag bustur til Bruxelles arrangeret af konsulatet med henholdsvis 66 og 89 deltagere. Begge dage var der også af havnen inviteret på sightseeing i Gent, men da skibene ikke var varslet i forvejen, måtte begge ture aflyses på grund af manglende deltagere.

Lørdag og søndag var der offentlig besøg om bord med henholdsvis 70 og 151 besøgende. Skibene var illumineret hver dag fra en halv time efter flagets nedhaling til kl. 0100. For at markere jubilæumsdagen flagedes over toppene søndag den 20. november.

Under forlægningen til Gent gav orlogspræsten en orientering om selve byen og Belgien. Som noget nyt blev orienteringen udsendt over hele skibet på internt TV til alles tilfredshed.

(SDL)

FYLLA mål for brandøvelse

Medens inspektionsskibet FYLLA fornylig lå i dok på Svendborg Skibsværft, anmodede værftet skibet om at være til rådighed for en brandøvelse med Falck/Zonen i Svendborg.

Som optakt til øvelsen gav skibet på Falck-stationen en orientering om inspektionsskibets konstruktion og indretning samt om de særlige forhold, der gør sig gældende, når et skib ligger i dok. Selve øvelsen blev gennemført med 22 Falck-reddere og flere store brandslukningskøretøjer. Redderne fik en kort rundvisning i skibet og blev derefter sendt ned om læ for at eftersøge personer på vanskeligt tilgængelige steder i et totalt mørkelagt skib.

Efter øvelsen var der på Falck-stationen en drøftelse af forløbet. Stationslederen, vicebrandinspektør i Svendborg kommune, Evald Madsen, fortalte, at samarbejdet og brandøvelsen havde haft stor værdi. Et orlogsskib er en langt mere kompliceret

opgave for brandvæsenet end et handelsskib. Falck-redderne har fået bedre mulighed for med held at hente savnede personer fra et brændende skib næste gang, en sådan situation måtte opstå.

(FYLL)

Indland kort

Et minørhold fra Kongsøre var den 29. november i Bagenkop, hvor de sprængte en superfarlig engelsk flybombe på 250 pounds. Den var opfisket af en fisker, som tog den med i havn og lagde den - uha! uha! - på kajen i Bagenkop.

Chefen for Søværnet inspicerede inspektionsskibet BESKYTTEREN den 18. november. Det skete under sejlads i Kattegat og Sundets nordlige del, og der blev bl.a. vist trawlerjagt under medvirken af helikopter og orlogskutter.

Til festligholdelse af jule- og nytårsaften vil der for alt personel, der er beordret til tjeneste, i år kunne bruges 14,50 kr. pr. mand pr. aften. Beløbet anvendes efter chefens bestemmelse efter drøftelse i kontaktudvalg eller lignende udvalg.

Marineforeningen har i flere år haft domicil i Bredgade 29 i København, men blev opsagt til fraflytning med årets udgang. Efter mange besværligheder har man fundet et nyt sted til hovedkontor, endda på Strøget. Den 12. december flyttede man til Østergade 8. Telefonen er uændret 01-152886.

Udland kort

Efter pirat-overfaldet på det danske fragtskib LINDINGER IVORY har Nigeria lovet at sætte flåden ind i skærpet patruljering. Den nigerianske flåde omfatter fregatten NIGERIA, korvetterne DORINA og OTOBO, 3 torpedobåde, 6 store og 8 små patruljebåde samt nogle hjælpefartøjer. Personel 260 officerer og 2.600 mand.

Repræsentanter for den svenske marinestab har opholdt sig nogle dage i Karlskrona for at skaffe sig information om flådens

tjenestesteder dér. De skal skrive direktiv for "Arbejdsgruppe Karlskrona", som skal finde frem til besparelser. Personelorganisationerne vil følge arbejdet.

Yarrow-værftet har fået kontrakt om bygning af en Type 22-fregat til den engelske flåde. Pris 40 mio.pund. Meddelelsen kom i samme time, som værftets 4.300 mand gik hjem i protest mod et lønspørgsmål.

Den finske flåde har nu bestilt det nye minefartøj på Wärtsilä-værftet. Det bliver på 1.000 t, 78 x 11,5 x 3 m, og skal leveres i 1979. Skibet skal som tidligere nævnt også bruges som skoleskib og afløse MATTI KURKI fra 1944. Det hjælper lidt på værftets kritiske ordre-situation - medarbejderstyrken er i år blevet reduceret med ca. 1.000 mand til 15.000.

Den ægyptiske udenrigsminister siger i anledning af afvisningen af den britiske atom-undervandsbåd DREADNOUGHTs passage af Suezkanalen, at den engelske flåde for lang tid siden er blevet underrettet om Ægyptens stilling til atom-fartøjer i Suezkanalen. Han henviser til, at det vesttyske atomdrevne forsøgshandelsskib blev afvist sidste år.

Efter dansk mønster sælges nu også juleskåle i den svenske flåde. Der indledtes i fjor med skoleskibet ABRAHAM RYDBERG I, som virkede 1879-1911. I år er motivet ABRAHAM RYDBERG II fra 1912 til 1928, og næste år bliver det ABRAHAM RYDBERG III fra 1928 til 1934. Det er helt igennem en dansk ide - skålene fremstilles af Bing og Grøndahl!

Thostrup

Nr. 43/77
23 DEC 77

SØVÆRNS-ORIENTERING

Flybombe på 2.000 kg. sprænges

En minør-udrykning om dagen

Søværnets 10 minørhold har også i år haft travlt, selvom der kan spores en svagt faldende tendens i antallet af udrykninger. Minørerne har stadig en udrykning til farlige genstande næsten hver dag.

Det samfundsnyttige, men også farlige arbejde kan bedst illustreres med nogle få tal - tallene fra sidste år i parentes. Der har været 335 (400) udrykninger, altså i gennemsnit

knap en om dagen. Under udrykningerne er der blevet kørt 41.563 km (47.000), og der er sejlet 1.300 sømil (500).

Fundstatistikken ser sådan ud. Søminer og dele heraf 52 (56), torpedoer 0 (1), dybdebomber 2 (3), flybomber 11 (3),

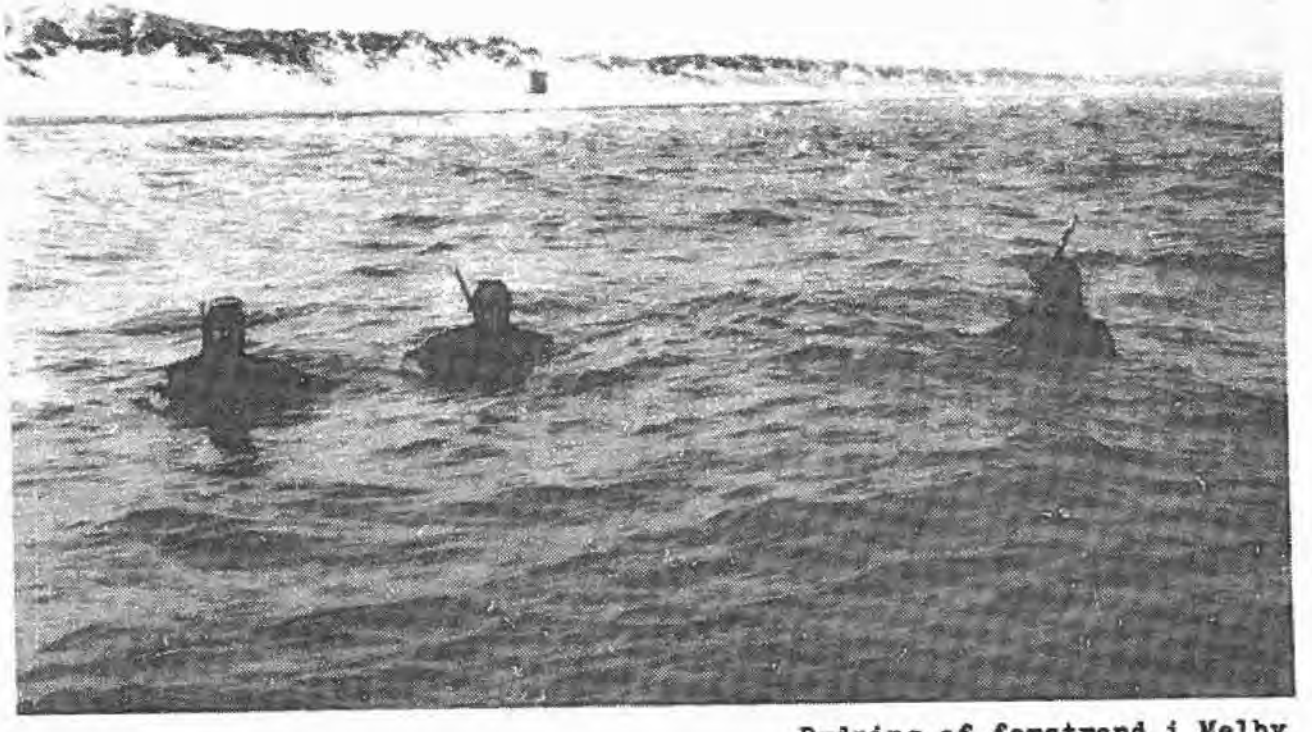

Rydning af forstrand i Melby

giftgasbomber 9 (22), giftgas fra bomber 150 kg samt andet kemisk stof 500 kg, artillerigranater 65 (213), håndvåbenammunition 24.391, håndgranater, detonatorer og andre farlige genstande 125 (235) og pyrotekniske genstande 327 (1.063).

Som tidligere omtalt har minørerne to gange i sommerens løb været på Færøerne for lokalisering og bortsprængning af miner. Også de fast tilbagevendende opgaver har været gennemført, nemlig rensning af stranden og havbunden ud for Melby skydeterræn samt efterkontrol af sejlrute og sikkerhedszoner i Koraldybet, der fører ind til Studstrupværket.

I årets løb er der pr. kulance for ødelagte fiskeredskaber udbetalt erstatning til fiskere på ca. 500.000 kr. (600.000)

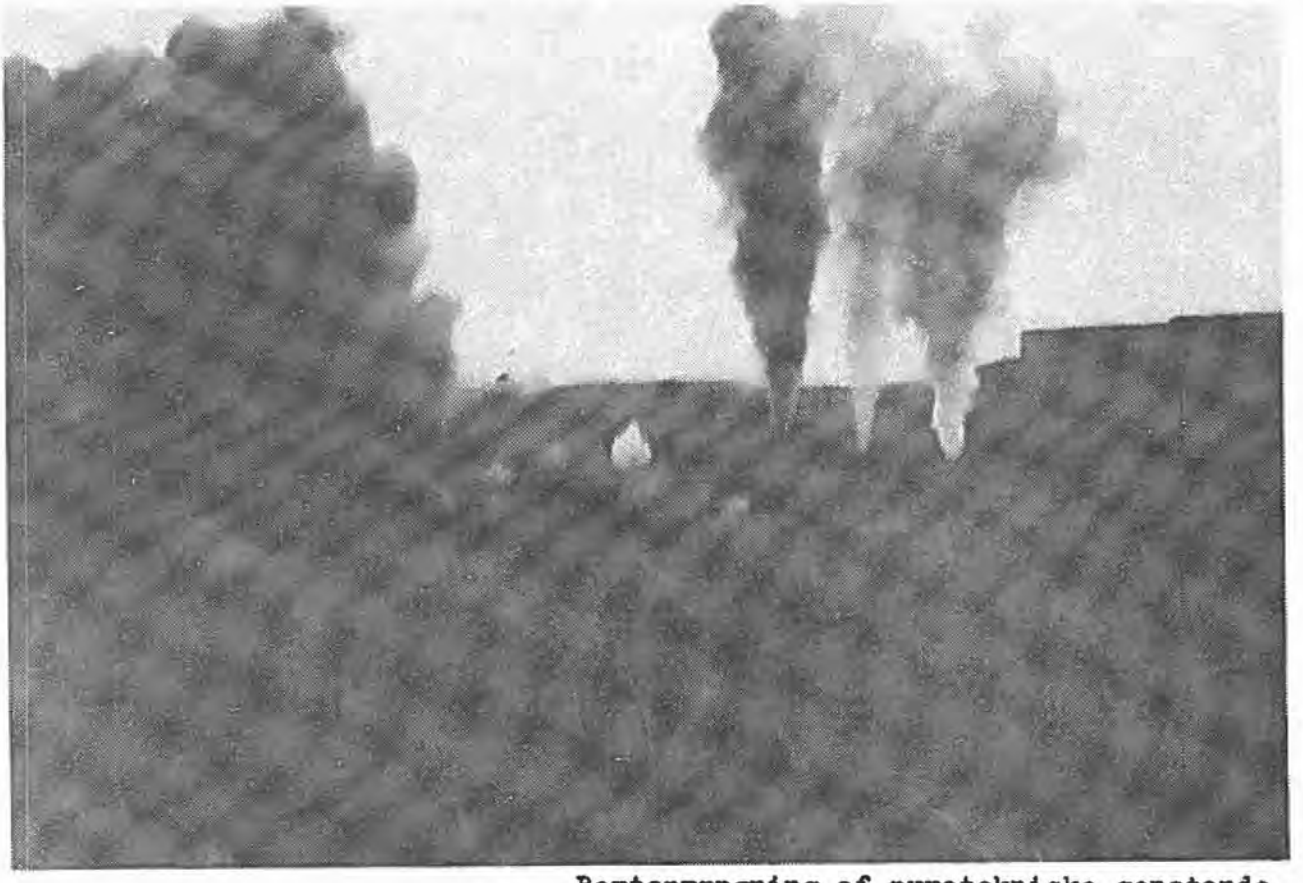

Bortsprængning af pyrotekniske genstande

og udbetalt dusører til militære og civile personer på ca. 75.000 kr.

(VBS/SMS)

Minefartøjet LOSSEN navngivet

Fredag den 16. december forestod Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte den ceremonielle navngivning af minefartøjet LOSSEN på Svendborg Skibsværft.

Ved ankomst til værftet modtoges prinsessen af direktør P.Glente og Chefen for Søværnet, medens Søværnets Tamburkorps afgav honnør.

Om skibsnavnet LOSSEN sagde Chefen for Søværnet bl.a.:

"Da vi i sin tid fremsendte indstilling om navnet LOSSEN til Hendes Majestæt Dronningens godkendelse skete valget af dette navn især af traditionelle grunde. Dels har navnet været an-

vendt i flåden 5 gange tidligere, første gang fra 1666, dels var den nærmeste navne-forgænger også et mineskib. I arkiverne er der ikke fundet noget, som fortæller, hvorfor man i 1666 gav et skib dette navn - så her må vi gætte. Jeg forestiller mig, at lossen dengang var et almindeligt kendt rovdyr i Norden, og at den blev anset for at være et årvågent, dristigt og klogt dyr - egenskaber, som man gerne så knyttet til en orlogsmand.

Det første skib, som hed LOSSEN, var en galej, som søsattes i 1666, og som tjente i 10 år, hvorefter den overdroges vor daværende allierede, kurfyrsten af Brandenburg under Skånske Krig.

LOSSEN nr. 2 var en fregat på 30 kanoner, søsat i 1673.Den var krigsudrustet under Skånske Krig og deltog i søslagene ved Øland 1. juni 1676 og i Køge Bugt 1. juli 1677. Den brændte i 1679.

Den tredie LOSSEN var også en fregat, søsat 1681. Den førte en god snes kanoner og havde en bemanding på 90 mand. Den var krigsudrustet under Store Nordiske Krig. Den var i Nordsøeskadren i 1711 og erobrede under konvojtjeneste en svensk fregat. Den deltog i Slaget ved Rygen 1715 og gjorde siden atter konvojtjeneste til sikring af forsyninger til Norge. Under en forrygende storm strandede den julenat 1717.

LOSSEN nr. 4 var en såkaldt skærbåd, som hørte til den norske flotille, men der findes ikke nærmere oplysninger om dette skib.

Endelig kommer vi til mineskibet LOSSEN på 640 tons, som søsattes på Orlogsværftet i 1910. Den var udrustet i sikringsstyrkerne 1914-18 og 1939-40 med tjeneste ved minespærringerne i Bælthavet. I mellemkrigsårene var den ofte anvendt som skoleskib og blev derfor i denne periode velkendt af søværnets personel. Den sænkedes af egen besætning i Flådens leje 29/8 1943.

Ved udformning af LOSSENs våbenskjold er det tilstræbt at karakterisere årvågenheden og dristigheden.

Jeg udtrykker håbet om, at skibets kommende besætninger vil leve op til disse egenskaber, og at de med klogskab må bidrage til styrkelse af vort maritime beredskab".

(MST)

Uddannelse af konstabelelever - trin I

I august 1974 nedsattes Marinestabens Arbejdsgruppe vedrørende Udarbejdelse af Uddannelsesplaner for Konstabler af Operatørlinien og menige Specialister (MAVUKO) med repræsentanter fra Søværnets operative Kommando, specialtjenesteinspektørerne, Søværnets Konstabelskole, Forsvarskommandoens personelforvaltning (Søværnet), Centralforeningen for Stampersonel samt Marinestaben.

Ved gensidige drøftelser blev bl.a. følgende retningslinier anset for hensigtsmæssige for udarbejdelsen af disse uddannelsesplaner:

- Uddannelsen skulle være fremadskridende og opdelt i trin,
- personellet skulle anvendes på stedse mere krævende områder, d.v.s. stigende funktionsniveau, efterhånden som kontraktperioden afvikledes,
- uddannelsen skulle sigte mod den umiddelbart forestående tjeneste/funktion,
- uddannelsen skulle søges ajourført i takt med udviklingen, samt
- monotonien under tjenesten som konstabel skulle søges brudt.

På denne baggrund blev arbejdsgruppens kommissorium udarbejdet.

I januar/februar 1976 blev der udsendt en uddannelsesplan, som indeholdt midlertidige planer for trin I og II - stort set dækkende uddannelsen for samtlige tjenestegrene, idet man dog samtidig i arbejdsgruppen var blevet enige om, at uddannelserne skulle opdeles i 3 trin inden for de første 33 måneder.

På de efterfølgende møder blev der fra forskellig side påpeget elementære uddannelses-, vagt- og beredskabsmæssige samt personeladministrative problemer i tilknytning til trin II og III uddannelsernes gennemførelse.

Marinestaben fremsatte derefter forslag til ændring af kommissoriet, idet også de oprindelige forudsætninger vedrørende planlægningen var ændret. De fremsatte forslag blev accepteret af arbejdsgruppen.

Den væsentligste ændring i kommissoriet blev, at den tjenestegrensfaglige uddannelse skulle gennemføres i 2 trin inden for de første 33 måneder, således at konstabeleleverne efter afsluttet fællesuddannelse skulle gennemgå trin I af en varighed, der fastsattes individuelt for de enkelte tjenestegrene på grundlag af drøftelser Søværnets operative Kommando, inspektørerne, Forsvarskommandoen (PS) og Marinestaben imellem. Samtidig blev besluttet, at i perioden fra 1. udkommando til udgangen af 9.måned regnet fra indkaldelsestidspunktet skulle trin I fortsættes som en praktisk uddannelse.

I december 1976 fremsendte arbejdsgruppen en endelig rapport til Chefen for Søværnet samt forslag til uddannelsesplaner for konstabler, trin I og II. I rapporten gøres samtidig opmærksom på, at der stadig var en række uafklarede problemer. Disse er dog sidenhen delvis afklaret.

Det af Chefen for Søværnet nedsatte Søværnets Uddannelsesudvalg har i 1977 underkastet trin-uddannelserne en grundig behandling. Trin I er i sin endelige udformning anbefalet af udvalget og derpå godkendt af Chefen for Søværnet.

Planen indledes med de generelle ting såsom uddannelsesforløb, formål, uddannelsesbeviser m.v. Derefter følger et afsnit med beskrivelse af de enkelte fagspecialer med disses formål, uddannelsesindhold samt praktiske oplysninger. Der sluttes af med et afsnit indeholdende samtlige nummererede fagplaner tillige med mål og indhold for den enkelte uddannelse.

Fra uddannelsesplanens indhold kan nævnes, at alle konstabler skal modtage en sømandsmæssig uddannelse på Søværnets Ekser-

cerskole af 54 timers varighed inden overgang til den teoretiske, faglige uddannelse.

Uddannelsesplanen er nu sendt til trykning og vil snarest blive udsendt, således at den kan anvendes fra januar-78 konstabelhold.

Planen for trin II er i princippet færdigbehandlet i Søværnets Uddannelsesudvalg, men mangler en sidste afpudsning, før også den med Chefen for Søværnets underskrift kan udsendes, hvilket forventes at ske primo 1978.

(MST)

Inspektion på Færøerne

Chefen for Søværnet inspicerede inspektionsskibet VÆDDEREN i perioden 28. november til 2. december under forlægning fra Færøerne til Flådestation Frederikshavn.

I forbindelse med inspektionen aflagde admiralen besøg hos lokale myndigheder og om bord i det færøske inspektionsfartøj TJALDRID, ligesom inspektionskutteren TEISTEN blev inspiceret.

Formålet med inspektionen var en vurdering af VÆDDERENs standard efter længere tids virke i inspektions- og stationstjenesten samt behov i forbindelse med et forestående periodisk eftersyn. Admiralen blev således ledsaget af personel fra såvel Marinestaben som Søværnets Materielkommando.

Den 29. november kl. 2215 afgik VÆDDEREN fra Thorshavn og blev afløst af BESKYTTEREN, som med sin nyuddannede besætning - kort forinden inspiceret af admiralen - skulle varetage den fortsatte inspektions- og stationstjeneste. Forlægningen til Frederikshavn blev foretaget med tre hovedmotorer i brug af hensyn til forskellige belastningsprøver. Da vagten den 30. november om morgenen under rutinemæssig inspektion konstaterede, at skrueakslens agterste bæreleje varmede, var det nødvendigt at stoppe for en nærmere undersøgelse.

Alt imens et kraftigt lavtryk nærmede sig vest fra, blev lejet vasket ud og forsynet med nyt smørefedt. Efter centrering af lejet fortsattes forlægningen, men denne gang umiddelbart foran det varslede uvejr.

Episoden med det varmende leje er i sig selv ikke bemærkelsesværdig, men nævnes alene for at understrege, at selv med det

bedste materiel og godt håndværksmæssigt arbejde under eftersyn vil sådanne situationer opstå, men skadens omfang begrænses med veluddannede og ansvarsbevidste besætninger.

(MST)

Indland kort

Thailands flåde har rettet en henvendelse til søværnet om at få nogle officerer på torpedobåds-kursus i Danmark. Det har søværnet sagt ja til, og de thailandske myndigheder har nu udpeget 3 officerer til et orienteringskursus ved Torpedobådseskadren i perioden august-september næste år.

Forsvarsakademiets Stabskursus I besøger Flådestation Korsør og Store Bælts Marinedistrikt den 17. januar. De 28 elever skal tilbringe en hel dag på flådestationen og bl.a. deltage i rundvisninger og orienteres om samarbejdet med regionen.

Marinestaben har fra Artillerikursus Sjællands Odde modtaget et forslag om anskaffelse af et nyt målslæbningsfartøj til erstatning for orlogskutteren LUNDEN, der er planlagt til at skulle udgå af Flådens tal i 1980. Marinestaben har videresendt forslaget til Søværnets Materielkommando med henblik på en eventuel optagelse på anskaffelsesplanen.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har anmodet om optagelse af tre elever på kursus i olieforureningsbekæmpelse. Det er tiltrådt, og eleverne vil deltage i et sådant kursus på Søværnets Havariskole den 10. januar.

I Søværns-Orientering nr. 41 bragte vi en notits om en tak fra politiet i Aberdeen til inspektionsskibet VÆDDEREN, hvorfra 3 besætningsmedlemmer havde reddet en mand, der var faldet i havnen. Takken var imidlertid til inspektionsskibet HVIDBJØRNEN - vi beklager forvekslingen.

Udland kort

I de næste fem år skal den svenske marine nedskære personelstyrken med 475 personer, i første række vil det ramme civile. Desuden skal værnepligtskontingenterne mindskes. I de sidste fem år er personelstyrken skåret ned med 670 personer.

Admiralitetsværftet i Leningrad har påbegyndt bygningen af en serie oceangående redningsskibe på 4.000 t. De skal kunne operere under alle forhold med en aktionsradius på op til 20.000 sømil og 19 knobs fart. Til udstyret hører bl.a. svejseanlæg, trykkamre og fire vandkanoner, som pr. time kan sende 5.000 kubikmeter vand ud over en afstand på mere end 300 m.

Den britiske flådeminister har lovet, at Englands første orlogsskib af jern, WARRIOR, ikke skal blive skrottet, før alle muligheder for at bevare det er undersøgt. WARRIOR er på 9.210 t og bygget i 1860. Siden 1929 har det fungeret som flydende tankstation i Pembroke. Restaureringen anslås til over 2 mio.pund.

Chefen for den svenske flåde har i Horten overtaget det sidste i en serie på 17 sæt avanceret sonarudstyr, fabrikat Simrad, der skal installeres i de nye patruljefartøjer af HUGIN-klassen, som Norge bygger til den svenske marine. Sonar-leverancen har en værdi af 6½ mio.n.kr. Norge har leveret lignende udstyr til den engelske, indiske og australske flåde.

En nybygget sovjetisk flydekran med en løftekapacitet på 1.500 t og konstrueret til såvel roligt kystfarvand som åben sø under hårdt vejr er under afprøvning i Sortehavet. Senere skal den ved egen kraft - dens motorer er på næsten 4.000 kW - sejle uden om Europa til Leningrad, hvor den skal bruges til anlægsarbejder på kysten og til søs i forbindelse med sikringen af sejlrenden i den Finske Bugt.

For første gang i mere end 20 år er den britiske marine i gang med at udvikle en ny type diesel-elektrisk drevet undervandsbåd. Der er to væsentlige grunde til projektet, nemlig at

denne konventionelle type kan færdes i farvande, hvor en atom-drevet undervandsbåd ikke kan operere, og ikke mindst prisen. Den nye båd beregnes at ville koste 15 mio.pund mod 35-40 mio. pund for en atom-undervandsbåd.

---ooOoo---

Søværns-Orientering sender sine læsere de bedste ønsker om en glædelig jul.

EB

F. Heisterberg-Andersen

F.Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet